

2. *Етапи стратегічного планування*. URL: <https://www.prostir.ua/>
3. *Стратегічне планування: Підручник / за ред. Уткіна Е.А.* - М.: Асоціація авторів і видавців «ТАНДЕМ». Вид-во ЕКМОС, 2006. - С.245

УДК 004:37.018.43

*Погоріла Ю. В., здобувач освіти,
Василенко В.Ю., к. соц. ком., старший
викладач кафедри інформаційних систем
управління*

ДИДЖИТАЛІЗАЦІЯ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

Актуальність теми. Поступовий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) став основою для виходу системи освіти у закладах III та IV акредитацій на новий рівень. Освітній процес закладів вищої освіти (ЗВО) зазнав впливу диджиталізації – процесу переведення інформації, що перебуває в освітньому середовищі у традиційній письмовій та усній формах на цифрову форму подання. Інформаційно-комунікаційні технології охоплюють технології не лише програмного освітнього забезпечення, а також освітні додатки у пошукових системах, платформи дистанційного навчання, додаткові навчальні курси, впровадження електронного документообігу тощо. Поштовхом для розвитку диджиталізації за останні роки стали такі чинники: розвиток ІКТ, військовий конфлікт на Сході України, а також пандемія COVID-19, які викликали потребу у дистанційному спілкуванні та навчанні, зумовили появу нових навчальних дисциплін та спеціальностей у закладах вищої освіти.

Метою роботи є спостереження за представленим переліком цифрових застосунків в освітньому середовищі, розкриття основних моментів діяльності онлайн платформ та додатків, аналіз позитивних і негативних моментів впровадження диджиталізації та перспективи розвитку.

Відповідно до теми, основними завданнями, на яких варто акцентувати увагу є: визначення особливостей процесу диджиталізації, виокремлення позитивних та негативних сторін, проведення дослідження обізнаності здобувачів з питання диджиталізації освіти.

Виклад основного матеріалу. Для виведення загальної характеристики поняття «диджиталізація» вченими було проведено низку досліджень,. Спираючись на думку О. Є. Гудзь, С. А. Федюніна та В. В. Щербина: «Диджиталізація є процесом створення систем збирання, зберігання, аналізування інформації, пошуку в Інтернеті даних, можливого застосування штучного інтелекту тощо». [1] Диджиталізація зосереджена на поліпшенні та пришвидшенні обробки інформації, перетворенні її у більш зручний формат та зменшенні її обсягу.

Освітня діяльність залежить напряду від впровадження засобів зв'язку (смартфони, ПК), наявності та якості Інтернет-покриття та цифрової грамотності як здобувачів, так і викладачів. Чим істотніше розуміння важливості диджиталізації, тим швидше процес охопить інші сфери, перетворивши їх на сфери віддаленої роботи та навчання. Адже освітня діяльність передбачає: ознайомлення із освітніми виданнями (монографіями, фаховими журналами, статтями), ведення науково-дослідної діяльності (написання наукових робіт, статей, патентування винаходів) – усі перераховані варіанти потребують опрацювання великого обсягну інформації, що зараз доступний у мережі Інтернет.

Диджиталізація у закладах вищої освіти впроваджується шляхом: додаткової освіти (курсів, тренінгів, навчальних клубів), академічної мобільності та науково-дослідної діяльності, публічних зустрічей та тематичних конференцій, а також відкритості інформації про освітню діяльність у соц-мережах.

Диджиталізація показала основні переваги дистанційної освіти та наукової роботи онлайн, визначила проблемні моменти навчання в окремих ЗВО, які повільніше долучаються до процесу диджиталізації. Щоб зменшити кількість проблемних моментів варто подбати як про зовнішній, так і про внутрішній розвиток ЗВО: зовнішній розвиток передбачає покращення онлайн-освіти, інформаційно-технічного оснащення аудиторій та представлення лекційних матеріалів в інтерактивному форматі за допомогою візуалізації, а внутрішній – впровадження електронного документообігу.

Диджиталізація, як важливий елемент розвитку інформаційного суспільства, повинна впливати на навчальну діяльність таким чином, аби не викликати розбіжностей у роботі здобувачів вищої освіти, проте розбіжності можуть виникнути у результаті:

- неправильного трактування визначення «диджиталізація», яке включає: переведення паперової роботи в електронну із застосуванням великої кількості обладнання, розробка освітніх планів та опрацювання великої кількості вже існуючої інформації, а також – інноваційні ідеї та зрушення, які допомагають ЗВО бути на крок попереду серед інших;

- проблеми адаптації здобувачів вищої освіти до оновленого освітнього процесу. До таких належать: незнання програм для роботи онлайн, відсутність практичного інвентаря для проведення досліджень (для окремих спеціальностей), зниження працездатності і студентів, і викладачів в ході постійного перебування за комп'ютерами та триває звикання до нового робочого процесу [2].

Відповідно, процес диджиталізації оснований на таких правилах, які допомагають уникати проблем:

- диджиталізація не повинна заважати природній комунікації, а навпаки – лише покращувати її, роблячи доступною у будь-якому місці та у будь-який час. Наприклад, це можна реалізувати за допомогою застосунків Microsoft – платформи Teams;

• діяльність диджиталізації повинна піддаватися моніторинговим дослідженням, згідно із якими ЗВО визначає, на чому варто акцентувати увагу: на потребах, визначити рівень цифрової грамотності здобувачів вищої освіти та переваги диджиталізації, а також можливі недоліки.

Диджиталізація має також достатньо сильні сторони:

1. Швидке впровадження та активна підготовка ЗВО.
2. Проведення інструктування серед викладачів та здобувачів вищої освіти.
3. Надання можливості здобувачам навчатися онлайн (надання навчального матеріалу онлайн).
4. Коригування проведення іспитів та заліків на оновлений лад.

За допомогою різних способів та засобів впроваджують диджиталізацію, яка полегшує сприйняття інформації та робить її більш компактною.

Серед засобів розрізняють освітні програми, які дозволяють переводити паперові документи в електронні, так звана організація електронного документообігу, платформи дистанційного навчання, а також технічне обладнання (сканери, копіювальні апарати). За останні роки пандемії стали більш популярними платформи дистанційного навчання, такі як Microsoft Teams чи Moodle, та сервіси, такі як Zoom чи Google Meet.

Серед способів впровадження диджиталізації використовують: аудіальний, суть якого полягає у тренуванні студентів не лише пасивно слухати матеріал, а й також розуміти його й долучатися до роботи, візуальний, який передбачає демонстрацію робіт під час занять онлайн, наприклад, презентацій за допомогою застосунку Teams, а також аудіовізуальний – об'єднання попередніх способів в єдине ціле.

Загалом диджиталізація досить перспективне впровадження останніх років. Здобувачі вищої освіти виділяють такі переваги диджиталізації: формування цифрової грамотності, покращення комунікації у ЗВО та використання інформаційних застосунків. (рис. 1) [3].

Оберіть переваги впровадження диджиталізації в освітню діяльність

11 відповідей

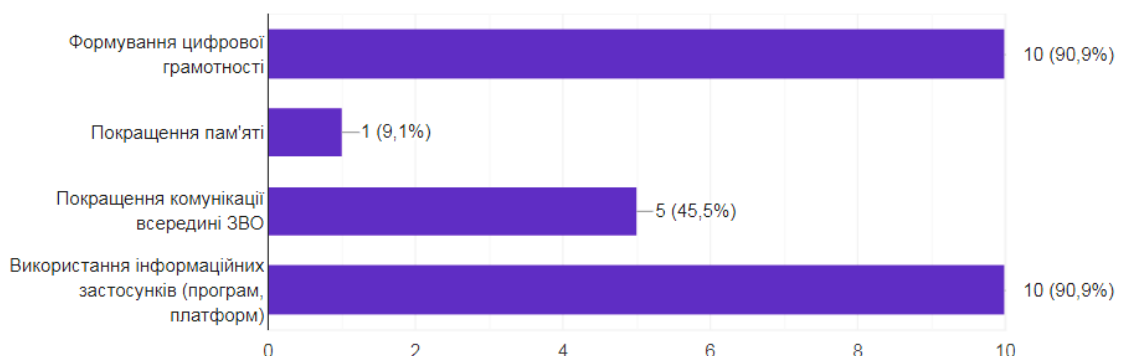

Рисунок 1 – Переваги впровадження диджиталізації в освітню діяльність [3]

Влада також долучається до оновлення процесу навчання шляхом впровадження Концепції цифрової трансформації освіти і науки, яка містить проекти, спрямовані на покращення: електронних освітніх сервісів, впровадження єдиного кваліфікаційного іспиту на основі ЗВО у вигляді ЗНО, електронний моніторинг, розробка нових платформ навчання для іноземних студентів, а також підвищення кваліфікації викладачів. [4]

Висновок. Отже, дослідження показало, що за роки активного впровадження було зроблено багато дій для покращення диджиталізації як збоку викладачів та здобувачів вищої освіти, так і держави, адже вдала робота системи освіти – запорука усіх учасників освітньої діяльності. Варто зазначити, що процес диджиталізації – це початок оцифровування не лише освітньої, а й усіх сфер діяльності, і цей потребує постійної підтримки та оновлення.

Список використаних джерел

1. Гудзь О. Є., Федюнін С. А., Щербина В. В. Діджиталізація як конкурентна перевага підприємств. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2019. № 3. С. 18–24.
2. Мирончук Н. М. Особливості адаптації студентів вищих навчальних закладів до змінених умов життєдіяльності: наук.-метод. зб. Ін-т інновац. технол. і змісту освіти МОН України: Київ, 2013. С. 82–85
3. Важливість процесу диджиталізації в освітньому середовищі: онлайн-опитування. URL: <https://forms.gle/BAYPHYYmtLYb8bwv9> (дата звернення: 17.11.2021)
4. Шкарлет С. М. Цифрова трансформація освіти і науки є однією з ключових цілей МОН на 2021 рік: стаття. К. : МОН, 2021, с. 1. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/cifrova-transformaciya-osviti-i-nauki-ye-odniyeu-z-klyuchovih-cilej-mon-na-2021-rik-sergij-shkarlet>

УДК 004:339.13.024

*Стасишена І.В., здобувач освіти,
Лукаш Г.П., д. філол. н., професор,
професор кафедри інформаційних
систем управління*

РОЛІ, ФУНКЦІЇ ТА МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЧАТ-БОТІВ У РОБОТІ З КЛІЄНТАМИ

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

Поняття *чат-бот* походить від двох англійських слів: *to chat* – ‘невимушена розмова в мережі Інтернет’, а *bot (robot)* – це скорочення від ‘робот’. Отже, виходить, що це роботи, призначені для здійснення комунікацій з користувачами в мережі. Згідно з останніми дослідженнями, у 80% споживачів є позитивний досвід взаємодії з чат-ботами. Маркетингова платформа Uberal опитала понад тисячу американців і з’ясувала, що вони